

CZŁOWIEK
W ŚWIECIE
WSPÓŁCZESNYM

JANUSZ
KORZENIOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do wiedzy o społeczeństwie dla liceum
ogólnokształcącego i technikum

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Jadwiga Iwanowska

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego w Rzeczypospolitej Polskiej

Klasa / czas trwania lekcji

IV liceum/V technikum – 45 minut

Cel ogólny (główny):

- Poznanie struktury dochodów i wydatków w gminie i powiecie.

Cele operacyjne (szczegółowe). Uczeń:

- wyjaśnia, jakie są w Rzeczypospolitej Polskiej źródła dochodów samorządu terytorialnego;
- przedstawia główne kierunki wydatków w gminach i powiatach;
- znajduje i analizuje informacje na temat dochodów i wydatków własnej gminy oraz powiatu.

Metody/techniki/formy pracy

Metody kształtujące umiejętność wymiany poglądów: dyskusja panelowa.

Metody podające: rozmowa nauczająca (pogadanka).

Praca z tekstem źródłowym.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, internet, teksty źródłowe, infografika, komputer, projektor multimedialny

Opis przebiegu lekcji

- A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji oraz formami pracy.
- B. Nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę nauczającą na temat ustawowych źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego w Rzeczypospolitej Polskiej:
 - dochody własne;
 - subwencje ogólne;
 - dotacje celowe z budżetu państwa.
- C. Wybrani uczniowie analizują na podstawie sprawozdania z realizacji budżetu strukturę wydatków w swojej gminie/powiecie w poszczególnych kierunkach:
 - oświata;
 - pomoc społeczna;
 - administracja publiczna;
 - gospodarka komunalna;
 - ochrona środowiska;
 - transport i łączność;
 - kultura i ochrona dziedzictwa narodowego;
 - rolnictwo i łowiectwo;

- gospodarka mieszkaniowa;
 - kultura fizyczna;
 - bezpieczeństwo publiczne;
 - obsługa długu publicznego;
 - inne.
- D. Dwa zespoły wybranych uczniów opracowują infografikę na temat dochodów i wydatków swojej gminy i powiatu.
- E. Nauczyciel podsumowuje pracę uczniów i ocenia zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania.

Komentarz metodyczny

Lekcja powinna się odbywać w pracowni przedmiotowej w czasie 45 minut. Opracowana przez uczniów wizualizacja danych (infografika) powinna zostać zamieszczona na stronie internetowej szkoły oraz w gablotach o lokalnych partnerach społecznych.

Zaproponowane w ramach lekcji metody nauczania kształcą u uczniów określone umiejętności oczekiwane na współczesnym rynku pracy oraz kompetencje kluczowe:

- pozyskiwania, gromadzenia, porządkowania i analizowania informacji;
- krytycznego odczytywania i wartościowania tekstów źródłowych;
- określania przyczyn i przewidywania skutków wybranych problemów życia społecznego;
- kreatywnego myślenia;
- wymiany poglądów;
- aktywnego słuchania innych.

Nauczyciel oceniając uczniów powinien uwzględnić następujące kryteria oceny: rzetelność w pozyskiwaniu materiałów źródłowych, wnikliwość rozważania zagadnienia, kreatywne myślenie.

Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić w pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** zostały przedstawione w autorskim programie nauczania pt. *Człowiek w świecie współczesnym*.